

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága dr. Bodnár István ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. Kóvári Elvira jogtanácsos által képviselt Országos Rendőr-főkapitányság alperes ellen közlekedési igazgatási ügyben hozott közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránt indított perében a Veszprém Megyei Bíróság 2009. október 14. napján kelt 2.K.20.590/2009/8. számú jogerős ítélete ellen az alperes által 9. sorszámon benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán az alulírott napon - tárgyaláson kívül - meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a Veszprém Megyei Bíróság 2.K.20.590/2009/8. számú ítéletét hatályon kívül helyezi és a felperes keresetét elutasítja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 20.000 (azaz húszezer) forint elsőfokú és 30.000 (azaz harmincezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az államnak - külön felhívásra - 16.500 (azaz tizenhatezer-ötszáz) forint kereseti és 36.000 (azaz harminchatezer) forint felülvizsgálati illetéket.

Az ítélet ellen további felülvizsgálatnak helye nincs.

I n d o k o l á s

A Megyei Rendőr-főkapitányság a 2008. szeptember 26-án kelt és 2008. december 4-én kézbesített 21.000-153-10405/2008.ált. számú határozatában a felperest 30.000 forint közigazgatási bírság megfizetésére kötelezte, mert a felperes által üzemben tartott forgalmi rendszámú gépjármű 2008. augusztus 10-én belterületén, a 71-es számú főúton a közúti közlekedés szabályairól szóló 1/1975.(II.5.) KPM-BM együttes rendelet (KRESZ) megengedett legnagyobb sebességre vonatkozó 26.§ (1) bekezdés a) pontjában foglalt előírást megszegve - 50 km/h helyett 77 km/h sebességgel - közlekedett. A felperes fellebbezése folytán eljáró alperes a 2009. február 18-án kelt 21000-153/10405/3/2008/objf. számú határozatában az elsőfokú határozatot helybenhagyta.

A felperes keresetében az alperesi határozat elsőfokú határozatra is kiterjedő hatályon kívül helyezését kérte. Állította, hogy az eljáró hatóságok lényeges eljárási szabályt sértettek, amikor az elsőfokú és a fellebbezési eljárásban kirívóan hosszú idő után

kézbesítették határozatukat. Vitatta a határozatok keltezésének hitelességét is, és hiányolta az eljárás megindításáról szóló értesítést, állítva, hogy szerint az ügy nem egyszerű megítélésű. Sérelmezte azt is, hogy a határozathozatal előtt a rendelkezésre álló bizonyítékokat nem ismerhette meg, azok hitelességéről nem győződhetett meg. Utalt arra, hogy a jogbiztonság követelményének nem felelt meg a hatósági eljárás, és az alkalmazott 410/2007. (XII.29.) Kormányrendeletet alkotmány sértőnek tekintve kérte az Alkotmánybíróság eljárásának kezdeményezését. Álláspontja szerint az alperesi határozat indokolása sem volt teljes körű.

Az elsőfokú bíróság az alperes határozatát az elsőfokú határozatra is kiterjedően hatályon kívül helyezte. Megállapította, hogy az elsőfokú hatóság a határozatát a törvényes határidőn belül hozta meg, azonban azt késedelmesen kézbesítette, ennek okait - relevancia hiányában - nem vizsgálta. Rámutatott arra, hogy az eljárási határidő túllépéséhez nem fűzött olyan szankciót a jogalkotó, amely 60 napon túl a bírság kiszabását megakadályozná, ezért ez okból a határozat hatályon kívül helyezésére nem látott indokot. Elfogadta - a késedelmes ügyintézés, és a határozat szerint nem "azonnali" meghozatala miatt -, hogy az eljárás megindításáról szóló felperesi értesítés elmaradása jogsértő, amely az ügy elbírálására érdemben kihatott. Hivatkozott a határozatok meghozatala után keletkezett 60/2009. (helyesen: V.28.) alkotmánybírósági határozatra, mely szerint a felelősségi vélelem alóli mentesülés lehetősége kifejezetten igényli a tényállás előzetes tisztázását, a bizonyítékok megismerését, és erre a felperesnek a közigazgatási eljárásban nem volt lehetősége.

A jogerős ítélet ellen az alperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, melyben a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és a kereset elutasítását kérte. Állította, hogy a jogerős ítélet sérti a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (Ket.) 29.§ (4) bekezdését, valamint a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (Pp.) 206.§ (1) bekezdését. Hangsúlyozta, hogy az ügy egyszerű megítélésű volt, ezért a Ket. 29.§ (4) bekezdése alapján az eljárás megindításáról szóló értesítés mellőzésének meg volt a törvényi feltétele. Tévesnek tartotta azt az ítéleti megállapítást is, hogy a határozat meghozatalára nem azonnal került sor, mert álláspontja szerint a szabályszegés észlelése nem jelenti az eljárás megindítását, ehhez az iratoknak meg kell érkeznie a hatósághoz. Utalt arra, hogy a hatósághoz a képi és egyéb bizonyítékok 2008. szeptember 22-én érkeztek meg, a határozathozatalra négy nappal később - azaz azonnal - sor került. Vitatta, hogy bizonyítási eljárást folytatott volna le az elsőfokú hatóság és annak adatait a Ket. 70.§ (1) bekezdése alapján meg kellett volna ismertetnie a felperessel.

A felperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályban tartását kérte annak megalapozottságára és jogszerűségére tekintettel, kiemelve, hogy a hatóságok a tisztességes eljáráshoz való jogát megsértették.

A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274.§ (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

A Pp. 275. § (2) bekezdése alapján a Legfelsőbb Bíróság a jogerős határozatot a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta.

A felülvizsgálati kérelem - az alábbiak szerint - alapos.

A jogerős ítélet sérti a Pp. 206.§ (1) bekezdését, mert az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló adatokat helytelenül értékelve, és a vonatkozó jogszabályokat tévesen értelmezve állapította meg, hogy az elsőfokú hatóság lényeges eljárási szabályt sértett és ez okból a közigazgatási határozatok hatályon kívül helyezésének a törvényi feltételei fennállnak.

A Pp. 339/A.§-a alapján a bíróság a közigazgatási határozatot - a jogszabály eltérő rendelkezése hiányában - a meghozatalakor hatályban volt jogszabályok és fennálló tények alapján vizsgálja felül, mely okból a Legfelsőbb Bíróság is a határozathozatalakor hatályos jogszabályi rendelkezések alapján vizsgálhatta a jogerős ítélet törvényességét.

A felperes keresetét arra alapította, hogy az eljáró hatóságok lényeges eljárási szabályokat sértve hozták meg döntéseiket, mert elmaradt az eljárás megindításáról szóló értesítése, a beszerzett bizonyítékokat a döntéshozatal előtt nem ismerhette meg, azokat vele nem ismertették, így kifogásait nem tudta az elsőfokú eljárásban, még a döntéshozatal előtt előadni, azaz az elsőfokú eljárás során megfosztották az ellenbizonyítás lehetőségétől.

Az elsőfokú bíróság tévesen minősítette eljárási szabályszegésnek azt, hogy a felperes eljárás megindításáról szóló értesítése elmaradt, ez elnehezítette, ellehetetlenítette a felperes részvételét a közigazgatási hatósági eljárásban, a felperes ügyféli jogait nem tudta gyakorolni, és bizonyítékait nem tudta az elsőfokú eljárásban előterjeszteni, így nem volt számára biztosított a tisztességes, jogszerű eljárás. Az eljárás szabályait a közigazgatási eljárás idején hatályos rendelkezések alapján kell meghatározni és így dönthető el az, hogy volt-e szabálysértés, és az kihatott-e az ügy érdemi elbírálására.

A határozathozatalkor hatályos és alkalmazandó szabály volt a Kkt. 21/A. § (5) bekezdésének azon előírása, mely a bíróságot kiszabó határozat kézhezvételét követően (8 napon belül) biztosított

lehetőséget arra az ügyfélnek, hogy mentesülését igazoló bizonyítékait előterjessze. E rendelkezés, mely az ügyféli jogok gyakorlását - az eljárás jellege miatt - kétségtől kívül korlátozta, a jogalkotó szándéka volt és a közigazgatási határozat meghozatala után nem minősülhet eljárási szabálysértésnek.

Az Alkotmánybíróság a 60/2009.(V.28.) AB határozatában a Kkt. 21/A.§ (5) bekezdését ugyan megsemmisítette, de nem élt az Abtv. 43.§ (4) bekezdésében foglalt lehetőséggel, és ezért a 60/2009.(V.28.) AB határozatával kizárólag a határozat kihirdetése napjával semmisítette meg a fenti rendelkezést, így e rendelkezést, mint a közigazgatási eljárásban még hatályos szabályt az eljárás jogszerűségének vizsgálata során nem lehetett mellőzni.

A Kkt. 21/A.§ (5) bekezdése alapján a felperes az elsőfokú határozatában foglalt tájékoztató szerint, mint üzemtartó a bírságot kiszabó elsőfokú határozat kézbesítését követő 8 munkanapon belül küldhette volna meg a hatóságnak azokat a bizonyítékait, melyek mentesülését igazolják. A felperes azonban sem a közigazgatási, sem a peres eljárásban nem vitatta a felelősségét, nem állította, hogy a gépjárművet nem ő, hanem más vezette, és azt sem, hogy e ténynek a bizonyítása bármi okból elnehezült volna a hatóság mulasztása miatt. A felperes a fellebbezésében vitatta a sebességmérő hitelességét, a képi és egyéb bizonyíték megfelelését, azonban a perben a közigazgatási eljárásban rendelkezésre álló adatokat cáfoló bizonyíték(ok)ra - a Pp. 164.§ (1) bekezdése alapján őt terhelő bizonyítási kötelezettség ellenére - nem hivatkozott. Tekintettel arra, hogy a felperes nem élt a mentesülését szolgáló bizonyítás lehetőségével, az ügyféli jogai sérelmére megalapozottan ez okból sem hivatkozhat.

Az elsőfokú bíróság tévesen jutott arra a következtetésre is, hogy a határozatot az elsőfokú hatóság nem "azonnal" hozta meg, és az eljárás megindításáról való felperesi értesítés ezért jogsértően maradt el.

A Kkt. 21.§ (3) bekezdése értelmében a hatóságnak 60 nap áll rendelkezésére, hogy a közlekedési szabályszegés miatt bírságot szabjon ki. Az elsőfokú bíróság - helyesen - a bírságkiszabási határidőt megtartottnak minősítette. A Kkt. 21.§ (3) bekezdése szerinti rendben és módon meghozott döntés egy egyszerű megítélésű ügyben hozott határozat, melyben a hatóságnak - a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján - kizárólag azt kell vizsgálnia és megállapítania, hogy a fényképfelvételen látható gépjárműnek ki az üzemtartója és mekkora mértékű a sebességtúllépés. Helytállóan érvelt az alperes azzal, hogy a határozatot az iratok megérkezésétől számított rövid időn belül hozta meg az elsőfokú hatóság, ezért az azonnaliság követelménye teljesült. A peradatok alátámasztják, hogy a szabálysértést igazoló dokumentumok 2008.

szeptember 22-én érkeztek az elsőfokú hatósághoz és négy nappal később megtörtént a határozathozatal, ahogy azt a határozat a Ket. 72.§ (1) bekezdés f) pontja szerint tartalmazza. Miután a döntést egy egyszerű megítélésű ügyben és azonnal hozta meg a hatóság, ezért az eljárás megindításáról szóló értesítés mellőzésének törvényi feltételei fennálltak, e körben az elsőfokú hatóságot mulasztás nem terhelte, ezen eljárási szabálysértést is tévesen állapította meg az elsőfokú bíróság.

A fentiek alapján a Legfelsőbb Bíróság azt állapította meg, hogy a jogerős ítélet jogszabálysértő a felülvizsgálati kérelemben hivatkozottak szerint, ezért a jogerős ítéletet a Pp. 275.§ (4) bekezdése alapján hatályon kívül helyezte és a felperes alaptalan keresetét a Pp. 339.§ (1) bekezdésében foglalt feltételek hiányában elutasította.

A Legfelsőbb Bíróság a pervesztes felperest a Pp. 270.§ (1) bekezdése folytán alkalmazandó Pp. 78.§ (1) bekezdése alapján kötelezte az elsőfokú, valamint a felülvizsgálati eljárásban az alperes jogtanácsosi képviselőjével felmerült perköltség megfizetésére. A képviselői költség összegét a módosított 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3.§ (2) bekezdés a) pontja és 3.§ (5) bekezdése alapján határozta meg.

A Legfelsőbb Bíróság a pervesztes felperest kötelezte az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 43.§ (3) bekezdés szerinti kereseti, valamint 50.§ (1) bekezdése szerinti felülvizsgálati illeték viselésére a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 13.§ (2) bekezdése alapján.

Budapest, 2010. október 27.

Dr. Kaszainé dr. Mezey Katalin sk., a tanács elnöke,
Kincső sk. előadó bíró, Dr. Kalas Tibor sk. bíró

Dr. Tóth